

KLASICKÁ KNIHOVNA

Svazek 12

Mladá fronta

**Nathaniel
Hawthorne**

**Mramorový
faun**

Romance z Monte Beni

Z anglického originálu *The Marble Faun
or the Romance of Monte Beni* vydaného
nakladatelstvím *The New American Library*
v New Yorku roku 1961

přeložila Stanislava Pošustová

Typografie Michaela Blažejová

Na obálce detail z obrazu N. Poussina *Pan a Sýrinx*

Vydala Mladá fronta jako svou 5861. publikaci

Odpovědný redaktor Miloš Urban

Výtvarný redaktor Bohuslav Holý

Technická redaktorka Jana Vysoká

Vytiskla Tiskárna BBS, s.r.o.,

Žižkova 448, 385 01 Vimperk

376 stran. Vydání první

Praha 1999

Knihy Mladé fronty

si můžete objednat na adrese:

Mladá fronta, obchodní oddělení

Chlumova 10, 130 00 Praha 3

e-mail: prodej@mfnacl.cz

Miriam měla radost, že našla Holubičku doma v její věži; Hilda totiž byla obdařena bezmeznou čínorodostí a namáhavá práce, která plnila její život, ji tolik těšila, že mívala ve zvyku vylétat časné ráno a do soumraku se zdržovat v galeriích. Šťastní byli ti (bylo jich však velmi málo), které si někdy vybrala za společníky svého dne; pod jejím vedením viděli umělecké poklady Říma tak, jak je neviděli nikdy předtím. Ne že by Hilda uměla o obrazech přednášet nebo účinně hovořit; nejspíš by ji zmátly technické pojmy jejího vlastního umění. Ani neměla mnoho slov pro to, co nejhoroucněji obdivovala, její vlastní mlčenlivé vcítění však bylo tak silné, že s sebou táhlo i její společníky a obdařovalo je jasnozřivostí, takže mohli vnímat vynikající díla téměř tak hluboce a jemně jako ona.

Všichni ostatní Anglosasové usedlí v Římě ji tou dobou již od vidění znali. To ubohé dítě se nevědomky stalo jednou z podívaných Věčného města a často ji ukazovali nováčkům, jak sedí u svého stojanu v davu kopistů mezi zarostlými mladíky, bělovlasými starci a žalostně ošklivými ženami v obnošených šatech. Staří kustodi ji dobře znali a bděli nad ní jako nad vlastním děckem. Někdy některý mladý umělec, místo aby pokračoval v kopírování obrazu, před něj si postavil stojan, obohatil své plátno originálním portrétem Hildy při práci. Líbeznější předmět si vybrat nemohl a žádný nevyžadoval jemnější zručnost a pochopení, jestliže jí chtěl učinit aspoň trochu po právu. Byla po našem domácím novoanglickém způsobu hezká, se světlehnědými kučerami, jemně vybarveným, ale zdravým líčkem, citlivou, inteligentní, a přece velice ženskou přívětivou tváří. Co chvilku však tato hezká dívčí tvář nabývala nápadné krásy, když nějaká vnitřní myšlenka a cit zazářily, vynořily se a pak jakoby opět zmizely z dohledu; bereme-li tedy v úvahu tuto ustavičně se opakující proměnu, skutečně se

zdálo, jako by Hilda byla viditelná jedině ve sluneční záři své duše.

V jiných ohledech se dobře hodila k portrétování: vyznačovala se jistou malebností, kterou jí možná nevědomky dodávala jakási stěžejí postřehnutelná zvláštnost oblékání, v jaké si libuje snad každý umělec. Tak budila dojem, že je obyvatelkou země obrazů, zčásti vysněným stvořením, na něž se nesahá, ba dokonce se k němu nesmí ani příliš blízko přistoupit. Jako žena byla Hilda přirozená, chovala se příjemně, byla obdařena mírnou dobrou náladou, nepřešpikovala bujností, ale nikdy nebyla dlouho skleslá. Měla v sobě jistou prostotu, která činila každého jejím přítelem, ale také vybranou zdrženlivost, s níž nepozorovaně držela v odstupu ty, kdo se nehodili do jejího okruhu. Nejmilejší přítelkyní jí byla Miriam. Protože byla o rok dva starší, déle znala Itálii a byla lépe uzpůsobena k jednání s jejími vychytralými a sobeckými obyvateli, pomohla Hildě zařadit se a povzbuzovala ji během prvních týdnů, kdy je Řím pro každého nově příchozího tak bezútešný.

„To je štěstí, že jste dnes doma,“ řekla Miriam, pokračující v rozhovoru začatém před mnoha stránkami. „Ani jsem nedoufala, že vás zastihnu, ačkoli jsem vás chtěla požádat o laskavost – něco jsem vám chtěla svěřit. Ale co je to za obraz?“

„Podívejte se!“ řekla Hilda, vzala přítelkyni za ruku a dovedla ji před stojan. „Chtěla bych vědět, co si o tom myslíte.“

„Jestliže se vám to opravdu podařilo,“ poznamenala Miriam, jež obraz poznala na první pohled, „bude to největší zázrak, jaký jste dosud udělala.“

Obraz představoval ženskou hlavu, velmi mladistvou, dívčí, dokonale krásnou tvář ovinutou bílou rouškou, zpod níž vykukovalo pár kadeří patřících k záplavě kaštanových vlasů, na pohled bohaté, třebaže skryté. Oči byly veliké, hnědé a střetávaly se s očima diváka, ale jakoby se zvláštní, marnou snahou uniknout. Byly lehce zarudlé, ale bylo to naznačeno tak slabounce, že jste si kladli otázku, zda dívka opravdu pláče. Celá tvář byla klidná, ani jediný rys nebyl zkřiven nebo

zrůzněně; nebylo snadné postřehnout, proč její výraz není veselý nebo proč jej jediný dotek umělcova štětce nerozjasnil v radost. Ve skutečnosti to však byl nejsmutnější obraz, jaký kdy byl namalován či vznikl v představách; byla v něm obsažena nezměrná hloubka žalu, kterou pozorovatel vycítil jaksi intuicí. Byl to žal, který tu krásnou dívku vyjímal z okruhu lidstva a stavěl ji do dalekého kraje, jehož vzdálenost – přestože tvář je tak blízko nás – mrazí, jako bychom viděli přízrak.

„Skutečně, Hildo,“ řekla přítelkyně, když obraz bedlivě prozkoumala, „nikdy jste neudělala nic tak úžasného jako tohle. Jakými neslýchanými prosbami nebo tajnou přímluvou jste však dostala povolení kopírovat Guidovu Beatrici Cenciovou? To je bezpříkladná milost. Vždyť proto, že je nemožné získat pravou kopii, jsou římské obchody plné laškovných, žalostných nebo koketních Beatric, ale žádná z nich není ta pravá.“

„Slyšela jsem, že byla jedna vynikající kopie,“ řekla Hilda, „od umělce schopného ocenit ducha obrazu. Byl to Thompson, který si ji odnesl po kouskách, když mu (jako nám ostatním) nedovolili postavit si před ni stojan. Pokud jde o mne, věděla jsem, že kníže Barberini bude hluchý ke všem prosbám, a tak jsem si nemohla pomoci jinak, než že jsem před tím obrazem vysedávala den co den a snažila jsem si jej vtisknout do srdce. Opravdu věřím, že je tam teď vyfotografován. Trochu smutná tvář na to, aby ji člověk choval tak hluboko, jenže něco tak překrásného nemůže být nikdy jen čirá bolest. A potom, co jsem ji takhle studovala, ani nevím kolikrát, šla jsem domů a pokusila jsem se podobu přenést na plátno.“

„A tady je,“ řekla Miriam, pohlížejíc na Hildino dílo s velkým zájmem a libostí, smíšenými s bolestnou soustrastí, kterou obraz vzbuzoval. „Všude vidíme olejomalby, pastely, kameje, rytiny, litografie, které předstírají, že jsou Beatrice a představují tu nebohou dívku s ubrečenými očima, koketně pošilhávající, veselou, jako by jí bylo do tance, zublížovanou, jako by byla bita, a ve dvaceti jiných nesmyslných pojetích. Ale tady je pravá Guidova Beatrice, ta, která usína-

la v kobce a ráno se vzbudila, aby vystoupila na popravčí lešení. A teď, když jste to dokázala, Hildo, můžete mi vyložit, co je to za pocit, který obrazu dává takovou tajemnou sílu? Já jsem si sice jeho vlivu hluboce vědoma, ale nedovedu to uchopit.“

„Já slovy také ne,“ odvětila přítelkyně. „Ale když jsem ji malovala, pořád jsem měla pocit, jako by se snažila uniknout mému pohledu. Ví, že její žal je tak zvláštní a tak nezměrný, že by měla být navždy o samotě, kvůli světu i kvůli sobě, a proto cítím takový odstup mezi Beatricí a námi, dokonce i když se střetneme s jejíma očima. Nesmírně to drásá, setkat se s jejím pohledem a cítit, že člověk nemůže udělat vůbec nic, čím by jí pomohl nebo ji utěšil; ona ani o pomoc nebo o útěchu ne žádá, vždyť zná svůj beznadějný případ líp než my. Je padlý anděl – padlý, a přece bez hříchu, a jen hloubka žalu ji drží na zemi svou vahou a temnotou a přivádí nám ji před oči, zatímco ji staví mimo náš dosah.“

„Vy ji pokládáte za bezhříšnou?“ zeptala se Miriam; „mně to tak jasné není. Mohu-li si vůbec činit nárok, že vidím do té šeré oblasti, odkud na nás tak zvláštně a smutně pohlíží, svědomí Beatrici neosvobodí od čehosi zlého, co nebude nikdy odpuštěno!“

„Tak černý žal, jako je její, tíží skoro stejně jako hřích,“ řekla Hilda.

„Vy si tedy myslíte,“ otázala se Miriam, „že v činu, za který trpěla, nebyl hřích?“

„Ach!“ otrásla se Hilda, „já jsem opravdu docela zapoměla na Bèatricin příběh a myslela jsem na ni jen tak, jak její charakter zdánlivě odhaluje obraz. Ano, ano, byla to strašná vina, neodčinitelný zločin, a ona to tak cítí. Proto ta nešťastnice tak touží vyhnout se našim očím a navždy zmizet do nicoty! Její úděl je spravedlivý!“

„Ach, Hildo, vaše nevinnost je jako ostrý ocelový meč,“ zvolala její přítelkyně. „Vaše soudy jsou často strašně kruté, třebaže se zdáte celá stvořená z něhy a milosrdenství. Hřích Beatrice možná nebyl tak veliký: snad to vůbec nebyl hřích, ale nejlepší ctnost, jaká byla za těch okolností možná. Jestliže na to pohlížela jako na hřích, bylo to možná tím, že její

přirozenost byla příliš slabá pro osud, který jí byl uložen. Ach!“ pokračovala Miriam vášnivě, „kdybych jen mohla vniknout do jejího vědomí! – Kdybych jen mohla uchopit ducha Beatrice Cenciové a vtáhnout jej do sebe! Život bych dala za to, abych věděla, jestli se pokládala za nevinnou, anebo za jediného velkého zločince od počátku všech dob.“

Když Miriam pronášela ta slova, Hilda pohlédla z obrazu na její tvář a lekla se, že výraz její přítelkyně se stal téměř přesně výrazem portrétu, jako by její vášnivá touha a úsilí proniknout tajemství ubohé Beatrice měly úspěch.

„Nebesa, Miriam, nedívejte se tak!“ vykřikla. „Jaká vy jste herečka! To by mě nikdy nenapadlo. Ach, už jste to zase vy!“ dodala a políbila ji. „Napříště přenechte Beatrice mně.“

„Tak ten svůj kouzelný obraz zakryjte,“ odvětila přítelkyně, „jinak se nebudu moci dívat na nic jiného. Je to zvláštní, milá Hildo, jak nevinná, jemná, bělostná duše jako vaše dokázala uchopit důmyslné tajemství tohoto portrétu; a to rozhodně musela, abyste jej tak dokonale reprodukovala. Dobře, už o tom nebudeme mluvit. Víte, přišla jsem za vámi dnes ráno s jednou maličkostí k vyřízení. Ujala byste se toho pro mne?“

„Ale jistě,“ zasmála se Hilda, „když mi chcete svěřit něco k vyřizování.“

„Vždyť to není nic obtížného,“ odvětila Miriam, „jen abyste se ujala tohoto balíčku a nějaký čas jej pro mne uschovala.“

„Ale proč si ho nenecháte sama?“ ptala se Hilda.

„Zčásti protože bude ve vaší péči bezpečnější,“ vysvětlila jí Miriam. „Jsem v běžných věcech nepořádnice, kdežto vy, přestože bydlíte tak vysoko nad světem, máte některé návyky hospodyňky – přesnost a pořádkumilovnost. Balíček má jistou malou důležitost, přesto si jej možná od vás víckrát nevyžádám. Víte, že za týden za dva odjíždím z Říma. Vy tady hodláte zůstat navzdory nebezpečí malárie a budete obcházet své milované galerie celé léto. A jestli ode mne nedostanete zprávu, za čtyři měsíce bych byla ráda, kdybyste mohla balíček dodat na tuhle adresu.“

Hilda přečetla nápis: signoru Lucovi Barbonimu, Palazzo Cenci, třetí poschodí.

„Odevzdám jej vlastnoručně,“ řekla, „přesně za čtyři měsíce ode dneška, pokud mi nedáte jiný pokyn. Možná že v tom ponurém starém paláci Beatriciných předků potkám jejího ducha.“

„V tom případě,“ opáčila Miriam, „s ní rozhodně promluvíte a pokuste se získat její důvěru. Chudinka, prospělo by jí, kdyby si mohla volně vylít srdce, a udělala by to ráda, kdyby si byla jistá soucítěním. Mozek i srdce se ve mně bouří, když na ni pomyslím, jak je uzavřená do sebe.“ Odtáhla látku, kterou Hilda přehodila přes obraz, a znovu se na něj dlouze zadívala. „Ubohá sestřičko Beatrice! Vždyť to stále byla žena, Hildo, pořád sestra, ať byl její hřích nebo žal jakýkoli. Jak dobře jste to vystihla, Hildo! Nevím, jestli vám Guido poděkuje, anebo bude na vás žárlit.“

„Žárlit, to jistě!“ zvolala Hilda. „Kdyby byl Guido nepracoval skrze mne, byla bych plýtvala námahou.“

„Konečně,“ pokračovala Miriam, „kdyby byla původní obraz namalovala žena, mohlo tam možná být něco, co teď postrádáme. Docela ráda bych se sama pustila do kopírování a pokusila se jí dát, co jí schází. Tak sbohem. Ale počkejte! Jdu se dnes odpoledne trochu provětrat do zahrady vily Borghese. Případně vám to velmi pošetilé, ale ve vaší společnosti se vždycky cítím bezpečnější, Hildo, i když jste taková křehká panenka. Půjdete se mnou?“

„Ach, dnes ne, má milá Miriam,“ odvětila, „ze srdce toužím udělat ještě pár tahů na tomhle obraze a nevyjdu asi z domu až do západu slunce.“

„Tak nashledanou,“ řekla návštěvnice. „Nechám vás ve vašem hnízdečku. Jaký sladký, zvláštní život tady vedete: rozmlouváte s dušemi starých mistrů, krmíte a laskáte své holubí sestřičky a ošetřujete lampu Panny! Hildo, modlíte se někdy k Panně, když opatrujete její stánek?“

„Někdy mě to láká,“ opáčila Holubička, zarděla se a sklopila oči, „vždyť bývala kdysi ženou. Myslíte, že by to bylo nesprávné?“

„To musíte posoudit sama,“ řekla Miriam, „ale až se budete příště modlit, drahá přítelkyně, vzpomeňte si na mne!“

Scházela dlouhým schodištěm dolů, a právě když dorazi-

la do ulice, hejno holubic opět kvapně vzlétalo z dláždění k nejhořejšímu oknu. Obrátila zrak vzhůru a viděla je, jak se vznášejí Hildě okolo hlavy; dívka si totiž teprve po odchodu přítelkyně uvědomila, jak byla smutná a neklidná. Vykláněla se tedy ze svého vyvýšeného příbytku, posílala dolů laskavý panenský polibek a mávala na rozloučenou v naději, že obojí padne Miriam do srdce a trochu utěší její neznámý žal. Sochař Kenyon, který náhodou přecházel ústím ulice, si toho vzdušného polibku všiml a zatoužil jej chytit v letu a získat od Hildy svolení, aby si jej ponechal.

Když Miriam opustila zahrady Medicejských, cítila se ve světě ztracená, a protože neměla žádný zvláštní důvod jít tam ani onam, ponechala směr chůze náhodě. Tak se stalo, že před ní v bludišti Říma vyvstala Hildina věž, a napadlo ji, že vyšplhá k dívčinu hnízdu a zeptá se, proč nedodržela schůzku u kapucínů. Lidé často dělají v nejtěžších a nejužkostnějších okamžicích nejbláhovější věci v životě; nebylo by tedy divu, kdyby Miriam poháněla jen zvědavost, jak jsme naznačili. Pamatovala si však také, a se zachvěním v srdci, sochařovu zmínku o tom, že se Hilda za ní vracela k nádvoří paláce Caffarelli. Kdyby si Miriam musela vybrat mezi hanbou v očích celého světa, nebo v očích samotné Hildy, byla by bez váhání přijala to první pod podmínkou, že v hodnocení bělostné duše své přítelkyně zůstane neposkrvněná. To, co Miriam přitáhlo k věži, byla nesporně obava, že se Hilda stala svědkem scény z minulé noci, a táž obava ji nutila otálet a zdráhat se jít dál, když tam došla.

Když se blížila, viděla znamení, jimž její rozrušená mysl připisovala zlověstný význam. Některé holubice, vzdušné příbuzné její přítelkyně, se choulily v koutku náměstí s hlavickami schovanými pod křídly, jiné seděly na hlavách, křídlech, ramenech a polnicích mramorových andělů, kteří zdobili průčelí sousedního kostela, dvě tři se odebraly k stánku Panny a na Hildině římsě se jich tísnilo, kolik se jich tam vešlo. Ale všechny, představovala si Miriam, měly pohled plný unaveného očekávání a zklamání; žádné poletování, třepetání, žádné vrkání; z běhu tohoto dne bylo zřejmě vynecháno cosi, co jej mělo rozradostnit a rozjasnit. Navíc byla Hildina záclona zatažená, jen s tím jedním malým otvorem po straně, kterého si Miriam všimla už v noci.

„Tíše,“ řekla Miriam vlastnímu srdci a pevně na ně přitiskla ruku. „Proč bys teď mělo bušit? - Nevydrželo jsi strašnější věci než tohle?“

Ať se obává čehokoli, neobráti se nazpět. Možná - a ta útěcha by stála za celý svět - že Hilda, nevěducc nic o nešťěstí minulé noci, pozdraví přítelkyni slunečným úsměvem a obnoví tak část životního tepla, jehož nedostatek jí zmrazil duši. Může však Miriam ve své provinilosti dovolit Hildě, aby ji políbila na tvář, aby ji vzala za ruku? Neztratila by tak svou neposkrvněnost?

„Už nikdy nepřipustím, aby se mě dotkla,“ předsevzala si cestou do schodů, „najdu-li v srdci sílu to zakázat. Ale jak by byl její milý dotek konejšív v tomhle záchvatu mrazivé hořečky v mém srdci! Jeden polibek na rozloučenou nemůže mé bělostné Hildě uškodit. Nic víc!“

Když ale došla na horní odpočívadlo, zastavila se a nepohnula se, dokud se nepřiměla k nezvratnému odhodlání.

„Mé rty, má ruka se už Hildy nedotknou,“ řekla.

Hilda zatím malátně seděla ve svém malířském pokoji. Kdybyste nahlédli do přilehlé světničky, viděli byste otisk jejího těla na posteli, ale hned byste také odhalili, že bílá příkrývka nebyla odestlána. Polštář byl pomačkanější; to ubohé dítě do něho zabořilo obličej a zkropilo jej slzami (z těch nejledovějších a nejosamělejších, jaké vytrysknou z lidského žalu), jež prolévá nevinné srdce, když poprvé vlastní zkušeností zjistí, že na světě je hřích. Mladí a čistí tu bídnou pravdu často nepoznají, dokud jim ji nevnutí provinění nějakého přítele, kterému důvěřovali. Slyšeli snad mnoho o zlu světa a zdánlivě je znají, ale jen jako neuchopitelnou teorii. V pravý čas pověří prozřetelnost udělením této bolestné lekce nějakého smrtelníka, jehož si příliš vážili, ten se dopustí hříchu, Adam padá znovu, a ráj, předtím v plném květu, je znovu ztracen, zavře se navždycky a u bran krouží ohnivý meč.

Židle, na které Hilda seděla, stála u portrétu Beatrice Cenciové, který ještě nebyl sňat ze stojanu. Zvláštností tohoto obrazu je, že jeho nejhlubší výraz uniká přímému pohledu a dá se zachytit jen pohledem ze strany, nebo když na něj oko padne náhodou; ano, jako by ta malovaná tvář měla vlastní život a vědomí, a odhodlána neprozradit svůj tajný zármutek nebo vinu, nechává pravdu vyvstat na povrch, jen

když se domnívá, že ji nikdo nevidí. Nikdy jindy nedocílil štětec tak magického účinu.

Naproti stojanu viselo zrcadlo, v němž se obrazy tvář Beatrice i Hildy. Při jedné z mrakotných změn polohy padly Hildě oči do zrcadla a nepředvídaně spatřila jedním pohledem oba obrazy vedle sebe. Připadlo jí – ne bez zděšení – že výraz Beatrice, spatřený kradí a okamžitě mizející, se zobrazil i v její tváři a stejně bojácně z ní prchl.

„Jsem snad také poskrvněna vinou?“ pomyslila si ubohá dívka, schovávajíc tvář v dlaních.

To bohudík ne! Avšak pokud jde o obraz Beatrice, zde se nabízí teorie, jež by snad vysvětlila jeho nevýslovné hoře a záhadný stín viny, aniž by ubrala čistoty, kterou tak rádi připisujeme té dívce pronásledované osudem. Kdo se skutku může podívat na ta ústa – s pootevřenými rty, nevinnými jako u dítěte, jež právě doplakalo – a neprohlásit Beatrici za bezhříšnou? Důvěrné poznání otcova hříchu na ni vrhlo stín a zahnalo ji ve strachu do vzdálené, nedostupné oblasti, kam nemůže proniknout soucit. Stejný výraz propůjčilo Hildině tváři poznání viny Miriam.

Hilda však úzkostně posunula svou židli, aby již obrazy v zrcadle nebylo vidět. Pozorovala teď sluneční skvrnu, jež pronikla okenicí a plížila se z předmětu na předmět, každý ukázala dotekem svého jasného prstu a pak nechávala jeden po druhém mizet. Podobně Hildina mysl, tak podobná slunci ve svém přirozeném optimismu, tékala od myšlenky k myšlence, ale nenacházela nic, na čem by spočinula a co by ji utěšilo. Nikdy předtím nepoznal tento mladý, energický, činný duch, co je skleslost. Tu zavinila neskutečnost světa. Její nejdražší přítelkyně, jejíž srdce se zdálo Hildiným nejspolehlivějším a nejcenějším majetkem, už pro ni neexistovala, a v tom neutěšeném prázdnu spolu s Miriam zmizela skutečnost, pravda, celistvost života, pohnutky k usilování i radost z úspěchu.

Bylo dlouho po poledni, když se na schodišti ozvaly kroky. Minuly místa, odkud mířily chodby do dolních končin paláce, a stoupaly poschodími, jež vedla pouze k Hildinu obydlí. Třebaže byly kroky tiché, slyšela a poznala je. Vzburcovaly ji k životu. Nejdřív ji napadlo skočit ke dveřím atelié-

ru a zamknout na zámek i závoru. Rozmyslila si to však a pocítila, že by to od ní byla ponižující zbabělost, a také, že Miriam – ještě včera její nejbližší přítelkyně – má právo slyšet tváří v tvář, že napříště si musejí být provždy cizí.

Slyšela, jak se Miriam přede dveřmi zarazila. Již víme, k čemu se odhodlala, pokud jde o líbání nebo podávání ruky mezi ní a Hildou. Nevíme, jak to s tím odhodláním dopadlo. Miriam měla velmi impulzivní povahu, a tak se možná rozplynulo při prvním pohledu na Hildu. Zdálo se však, že si oblékla slunečný háv, a když se dveře rozevřely, zjevila se v celé záři své pozoruhodné krásy. Pravda byla, že její srdce se křečovitě vrhlo v ústrety jedinému útočišti, jež mělo nebo v něž doufalo. Na okamžik všechny důvody k odtažitosti zapoměla. Obvykle svou náklonnost projevovala s jistou zdrženlivostí, v souladu s jemností své přítelkyně. Dnes otevřela před Hildou náruč.

„Nejmilovanější Hildo!“ zvolala. „Jako bych se znovu narodila, když vás vidím!“

Hilda stála uprostřed místnosti. Když přítelkyně o několik kroků postoupila, podvědomě zvedla ruce odmítavým gestem, tak výmluvným, že Miriam okamžitě pocítila, jak se mezi nimi otvírá veliká propast. Mohou na sebe zírat z protějších břehů, ale víckrát se nemohou setkat; nebo, protože tu propast nelze přemostit, budou muset obejít celé kolo věčnosti, aby se setkaly na druhé straně. Bylo dokonce děsivé pomyslet, že se opět setkají. Jako by byla Hilda nebo Miriam mrtva a již spolu nemohly obcovat, aniž by porušily jakýsi duchovní zákon.

Přesto v rozháranosti svého zoufalství udělala Miriam ještě jeden krok k přítelkyni, kterou ztratila.

„Nechodte blíž, Miriam!“ řekla Hilda.

Pohled a tón byl žalně prosebný, a přece vyjadřoval jakousi sebejistotu, jako by si dívka byla vědoma ochrany, kterou nelze porušit.

„Co se mezi námi stalo, Hildo?“ otázala se Miriam. „Nejsme snad přítelkyně?“

„Ne!“ řekla Hilda a otrásla se.

„Přínejmenším jsme přítelkyně byly,“ pokračovala Miriam. „Měla jsem vás moc ráda! Mám vás pořád ráda! Byla jste pro